

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622010236
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5622010236.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Marcely Malatkej a JUDr. Eriky Bebčákovej, na neverejnom zasadnutí konanom 8. marca 2023 prejednal sťažnosť podanú prokurátorom proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/55/2022 z 31.10.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť prokurátora a poškodených O. U. a A. U. z a m i e t a , lebo nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/55/2022 podľa § 241 ods. 1 písm. b) s poukazom na § 214 ods. 1 Tr. por. trestnú vec vedenú proti obvinenej E. P., stíhanej podľa obžaloby Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš sp.zn. 1Pv 28/21/5505-28 zo dňa 13.6.2022, pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. e) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

„dlhodobu prenasleduje manželov O. U., nar. XX.XX.XXXX a A. U., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom Ulica X. F. XXXX/XX E. F. tým, že v dobe od 01.08.2019 do 16.01.2021 minimálne 24 krát znečistila ich pozemok pri rodinnom dome na Ulici X. F. 1XXX/XX v E. F., a to tak, že cez ich spoločné oplotenie vysypávala po ich pozemku popol, psie exkrementy, čečinu, trstie trávy, drobné smetie, hlinu a taktiež im na pozemok vylievala špinavú vodu, kde im týmto konaním podstatným spôsobom zhoršila kvalitu ich života“,

postúpil Okresnému úradu Liptovský Mikuláš, pretože nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože bolo napadnuté sťažnosťou prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš. V úvode sťažnosti prokurátor opisuje podstatné časti odôvodnenia napadnutého uznesenia na základe ktorých okresný súd dospel k záveru, že skutok popísaný v obžalobe nie je trestným činom, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom. Zaoberá sa skutkovou podstatou prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. e) Tr. zák. Uvádza, že v skutku je uvedené časové obdobie, kedy malo dlhodobu minimálne 24 krát zo strany obvinenej dôjsť k znečisteniu pozemku poškodených pri ich rodinnom dome. Predmetný skutok obsahuje všetky náležitosti potrebné na to, aby konanie obvinenej mohlo byť kvalifikované ako prečin nebezpečného prenasledovania podľa vyššie uvedeného ustanovenia. Na naplnenie zákonných znakov uvedeného prečinu postačuje, ak páchatel obmedzuje iného v jeho obvyklom spôsobe života takým spôsobom, že to môže podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jeho života. Zhoršená kvalita života poškodených vyplýva zo samotného popisu konania obvinenej, pričom zhoršenie kvality života poškodených podstatným spôsobom vyplýva aj z intenzity a časového vymedzenia predmetného skutku. Obžalovaná pritom vo svojom protiprávnom konaní pokračuje, a to aj napriek upozorneniam zo strany poškodených. Bolo jej vznesené obvinenie v konaní vedenom na tunajšej prokuratúre pod sp.zn. 2 Pv

12/22/5005. V súvislosti s uvedeným dopĺňa, že poškodení využili aj prostriedky ochrany práva mimo sféry trestného práva, keďže sa voči obvinenej v civilnom procese domáhali zdržať sa zásahov do ich vlastníckeho práva a to na rovnakom skutkovom základe ako v trestnom konaní. Konkrétne na rozhodnutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 10C/56/2021 dňa 3.8.2022 v ktorom súd uložil obvinenej povinnosť zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva poškodených. Zároveň poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 277/2019 z 15. októbra 2019 a v ňom obsiahnuté stanovisko Generálnej prokuratúry SR a doplnil, že za obmedzovanie v obvyklom spôsobe života podľa § 360a ods. 1 písm. e) Tr. zák. treba považovať také obmedzenie doterajšieho života poškodeného, ku ktorému dôjde proti jeho vôli nežiaducimi zásahmi páchatel'a do sféry jeho osobného, rodinného, ale i profesionálneho života alebo aj do všetkých týchto sfér naraz. Môže ísť o obmedzenie v rovine záujmovej, kultúrnej, športovej a podobne, ale i o obmedzenie spoločných činností s rodinnými príslušníkmi poškodeného, napríklad s jeho deťmi, keď poškodený nebude môcť v dôsledku prenasledovania páchatel'om vykonávať svoje obvyklé aktivity alebo budú tieto aktivity podstatne narušené. Rozhodujúce pritom bude vždy hľadisko subjektívne pociťovanej ujmy poškodeného, hoci určitým spôsobom objektivizované, nie teda hodnotenie podľa akéhosi „spriemerovaného“ obvyklého spôsobu života [záleží vždy na konkrétnom poškodenom, jeho zamestnaní a podobne (bližšie ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140-421. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010, s. 3010.)].

V konaní bol preukázaný úmysel obvinenej poškodených dlhodobo prenasledovať, pretože dlhodobo konala s úmyslom znepriemniť život samotným poškodeným. Pokiaľ ide o námietku, že nebol predložený relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval zhoršenie kvality poškodeného uvádza, že už zo samotnej výpovede poškodených, ako aj ich suseda vyplynulo, že poškodení sú z konania obvinenej značne nervózni, v neustálom strese a napätí, keď museli neustále počúvať od obvinenej rôzne vulgarizmy a vyhrážky a upratovať dvor v dôsledku jej znečistenia, poškodení nevedia, kedy môžu znova čakať od obvinenej ďalšie jej agresívne správanie, čo jednoznačne možno považovať za iné obmedzenie v obvyklom spôsobe života poškodeného. Navrhol, aby Krajský súd v Žiline sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril O. U. a to tak, že s podanou sťažnosťou prokurátora sa v plnom znení stotožnil, pričom doplnil, že svoje stanovisko vyjadrili v sťažnosti, ktorú dňa 12.12.2022 podali na Okresný súd Liptovský Mikuláš.

V rámci podanej sťažnosti zo dňa 12.12.2022 poškodení poukázali na konanie obžalovanej. Bližšie uviedli, že v dobe od 1.8.2019 až do dnešného dňa takmer denne dochádza zo strany obžalovanej k znečisťovaniu trávnatých plôch, zámkovej dlažby, fasády a okien ich rodinného domu a osobného motorového vozidla odstaveného vedľa ich rodinného domu. K znečisťovaniu dochádza trávou, lístím, psími exkrementami, zeminou, popolom a inými drobnými nečistotami. Na toto všetko ešte obžalovaná vylieva špinavú a zápachajúcu vodu. Taktiež poukázali na vulgarizmy a vyhrážky zo strany obžalovanej. Podobné správanie suseda vykonávala aj vedľajším susedom, kde tiež bola viackrát privolaná hliadka mestskej a štátnej polície. Správanie obžalovanej konzultovali i s dcérou a synom obžalovanej. Nakoľko deti odmietli spoluprácu pri riešení danej situácie boli nútení volať hliadku mestskej polície, ktorá zakaždým zdokumentovala daný stav a postúpila ho na riešenie Okresnému úradu Liptovský Mikuláš, odboru všeobecnej vnútornej správy. Tento niekoľkokrát stanovil termín na ústne pojednávanie o priestupku, avšak obvinená sa ani raz nedostavila a v neprítomnosti bola zakaždým riešená pokutou. Na odbore všeobecnej vnútornej správy im bolo povedané, že vyčerpali všetky možnosti a viac pre nich urobiť nevedia, a aby sa obrátili na štátnu políciu, ktorá má väčšie právomoci. Vzhľadom na uvedené nesúhlasia s tým, aby bola vec vrátená odboru všeobecnej vnútornej správy, a preto podali túto sťažnosť. Vec bola už niekoľkokrát prejednávaná na odbore všeobecnej správy, pričom k náprave nedošlo. Informovali o podanej žalobe o uloženie povinnosti zdržať sa zásahu do vlastníckeho práva, ktorej súd vyhovel v plnom rozsahu a uložil žalovanej zdržať sa obťažovania žalobcu a žalobkyne hádzaním odpadu a vylievaním tekutín. Rozsudok nadobudol platnosť dňa 8.10.2022. Obžalovaná tento rozsudok nerešpektuje a naďalej zhoršuje kvalitu ich života. Podávajú návrh na vykonanie exekúcie, podľa zákona č. 233/1995 Z. z. V súčasnej dobe je na Obvodnom oddelení PZ v Liptovskom Mikuláši podané trestné oznámenie o pokračujúcom prečine nebezpečného prenasledovania. Vyslovili nesúhlas s tým, že nie je dostatočne preukázané podstatné zhoršenie kvality ich života, pričom toto bližšie popísali. Krajský súd uvádza, že zhoršenie kvality života poškodených je bližšie popísané aj v samotnej sťažnosti prokurátora.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému prokurátor a poškodení podali sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce výroku napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora a sťažnosť poškodených nie sú dôvodné.

Krajský súd zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, pričom rozhodnutiu súdu prvého stupňa v zásade nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok. Odôvodnenie uznesenia učinil prvostupňový súd zodpovedajúcim spôsobom a krajský súd v zásade na odôvodnenie tohto uznesenia odkazuje. Poukazuje pritom na to, že rozhodnutia súdov v dvojinštančnom súdnom konaní tvoria jednotu a odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument o opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o opravnom prostriedku a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa v opravnom konaní preskúmava.

Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil ako s výrokovou časťou napadnutého uznesenia okresného súdu, tak aj s jeho odôvodnením. Stotožnil sa s právnym názorom okresného súdu, keď tento konštatoval, že skutok, ktorý sa obvinenej kladie za vinu nie je trestným činom, pretože nenapĺňa všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. e) Tr. zák., konkrétne objektívnu stránku súdeného trestného činu. Objektívnu stránku daného trestného činu okresný súd podrobne popísal v napadnutom uznesení, pričom v podrobnostiach na ňu poukazuje i krajský súd. Zároveň v zhode s názorom okresného súdu uvádza, že trestné právo je prostriedkom „ultima ratio“, teda ide o poslednú a najkrajnejšiu možnosť riešenia sporov.

Argumentácia okresného súdu je výstižná, presvedčivá a dostatočne odôvodňuje postúpenie veci obvinenej Okresnému úradu Liptovský Mikuláš, odboru všeobecnej vnútornej správy. Z tohto dôvodu nepovažoval krajský súd za potrebné opakovane uvádzať argumenty, ktoré tvorili podstatu rozhodnutia okresného súdu.

Krajský súd po preskúmaní sťažnostných námietok okresného prokurátora a poškodených konštatuje, že tieto možno považovať za obsahovo totožné, pričom v sťažnosti poškodených je podrobnejšie popísané konanie, správanie sa obvinenej vo vzťahu k týmto poškodeným. Zhoršenie kvality života poškodených je zároveň bližšie popísané aj v sťažnosti prokurátora. Prokurátor takisto namieta i nesprávne právne posúdenie skutku popísaného v obžalobe súdom nižšej inštancie. Podľa jeho názoru predmetný skutok obsahuje všetky náležitosti na kvalifikáciu skutku ako prečin nebezpečné prenasledovanie podľa § 360a ods. 1 písm. e) Tr. zák.

Vzhľadom na produkované sťažnostné námietky prokurátora a poškodených, ako aj na zvýraznenie správnosti napadnutého uznesenia krajský dopĺňa nasledujúce skutočnosti:

Podľa ust. § 8 Tr. zák., trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon nestanovuje inak.

Pod pojmom znaky uvedené v tomto zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré tvoria tzv. skutkovú podstatu trestného činu (súhrnných znakov, ktoré charakterizujú ľudské konanie a jeho následok ako trestný čin), pričom všetky sú rovnako nevyhnutné a rovnocenné. Z hľadiska obsahu, každá skutková podstata trestného činu vyjadruje všetky podstatné znaky a črty nevyhnutné na posúdenie, či konkrétny spáchaný skutok možno pokladať za trestný čin.

Obligatórnymi znakmi skutkovej podstaty trestného činu sú objekt (záujem, hodnota, či spoločenský vzťah chránený trestným právom), objektívna stránka (konanie vrátane opomenutia, následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom), subjekt (páchateľ) a subjektívna stránka (zavinenie, niekedy aj pohnútky - motív). Pokiaľ čin nemá naplnené všetky tieto znaky, nie je naplnená skutková podstata trestného činu.

Objektívna stránka trestného činu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 Tr. zák. spočíva v dvoch základných častiach. Prvá časť predstavuje všeobecný opis objektívnej stránky, druhá časť

predstavuje alternatívne vyjadrené konania a pre naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu sa vyžaduje naplnenie aspoň jedného tohto alternatívne vyjadreného konania v spojitosti s prvou časťou objektívnej stránky tejto skutkovej podstaty. Pokiaľ ide o naplnenie prvej časti objektívnej stránky, tak táto si vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch znakov: a) dlhodobé prenasledovanie iného, a to b) takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život alebo zdravie, život alebo zdravie jemu blízkej osoby alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jeho života (tieto znaky sú uvedené alternatívne). Dlhodobosť ako podmienka trestnosti sa musí posúdiť vzhľadom na každý konkrétny prípad samostatne. Zhoršenie kvality života predstavuje taký posun v kvalite života, ktorý osoba subjektívne vníma ako negatívum, pričom toto najčastejšie spočíva v psychickej traume alebo aspoň v nepokoji z toho, že prenasledovanie môže pokračovať alebo sa môže vyvinúť do tvrdších atakov. Druhá časť objektívnej stránky daného trestného činu predstavuje alternatívne vyjadrené konania, ktorými sú: a/ vyhrážanie sa ublížením na zdraví alebo inou ujmom poškodenému alebo jemu blízkej osobe, b/ vyhľadávanie osobnej blízkosti poškodeného alebo jeho sledovanie, c/ kontaktovanie poškodeného prostredníctvom tretej osoby alebo elektronickej komunikačnej služby, písomne alebo inak proti jeho vôli, d/ zneužitie osobných údajov poškodeného za účelom získania osobného alebo iného kontaktu, alebo e/ iné obmedzovanie poškodeného v jeho obvyklom spôsobe života. V danom prípade predstavuje druhú časť skutkovej podstaty konanie uvedené v písm. e/. Všeobecne možno povedať, že iné obmedzovanie poškodeného v jeho obvyklom spôsobe života v zmysle § 360a Tr. zák. predstavuje akékoľvek konanie, ktoré je svojim charakterom i následkami schopné naplniť prvú časť objektívnej stránky § 360a Tr. zák. Zo samotnej skutkovej podstaty daného trestného činu vyplýva, že chráni pred obťažovaním tak intenzívnym, ktoré už ohrozuje psychickú a v niektorých prípadoch aj fyzickú integritu poškodeného, respektíve jeho život. V prípade posudzovania naplnenia znakov skutkovej podstaty tohto trestného činu je potrebné prihliadať i na materiálny korektív plynúci z ust. § 10 ods. 2 Tr. zák., v zmysle ktorého je odlišenie prečinu od priestupku, pričom sa zohľadňuje intenzita ich naplnenia. V konkrétnom prípade je dlhodobé prenasledovanie poškodených zo strany obvinenej založené výlučne na skutkovom tvrdení, že obvinená opakovane znečisťuje pozemok, ktorý je vo vlastníctve poškodených. Preto okresný súd správne skonštatoval, že skutok opísaný v obžalobe nie je možné subsumovať pod žiadnu formu prenasledovania vyjadrenú v ust. § 360a Tr. zák., pretože z neho nevyplýva vôľa - úmysel obvinenej vyhľadávať osobnú blízkosť poškodených, resp. ich kontaktovať spôsobom predpokladaným zákonom. Prenasledovanie možno charakterizovať ako sústavné, úmyselné, systematické prenasledovanie a obťažovanie inej osoby, ktoré u obetí znižuje kvalitu jej života a ohrozuje jej bezpečnosť. Prejavuje sa abnormálnym záujmom o nejakú inú osobu, spojeným s jej prenasledovaním a obťažovaním. Správanie obvinenej možno považovať za „schválnosť“ voči poškodeným s tým, že potom je správny názor okresného súdu, že skutok tak, ako je vymedzený v obžalobe nadobúda primárne občianskoprávny rozmer v podobe zásahov do vlastníckeho práva poškodených. Predmetný skutok, by mohol byť (vzhľadom na povahu, aj intenzitu správania sa obvinenej) priestupkom. Konanie obvinenej tak z trestnoprávneho hľadiska nenaplnilo znaky stíhaného trestného činu, ani iného trestného činu uvedeného v platnom znení Trestného zákona.

Pokiaľ ide o nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 277/2019 z 15. októbra 2019, v ktorom prokurátor odkazuje na stanovisko Generálnej prokuratúry SR je potrebné uviesť, že ústavný súd v ňom nevyklučuje, aby k nebezpečnému prenasledovaniu nemohlo dochádzať aj nepriamo prostredníctvom tretích osôb (tzv. stalking by proxy). Konkrétne, cit.: „Ústavný súd nespochybňuje, že k nebezpečnému prenasledovaniu môže dôjsť aj šikanóznym výkonom práva zo strany zjavného kverulanta. Aj na takúto možnosť bola zrejme projektovaná vo svojej podstate neurčitá zákonná úprava podľa § 360a ods. 1 písm. e) Trestného zákona. Avšak takéto nepriame nebezpečné prenasledovanie, t. j. podávanie podnetov na poškodeného orgánom verejnej moci, má zjavné špecifiká, ktoré všeobecné súdy vôbec nezohľadnili. Orgány verejnej moci totiž môžu konať iba v rámci presne špecifikovaného zákonného rámca a zároveň disponujú odborným personálom, ktorý má byť spôsobilý adekvátne posúdiť všetky podania im adresované....“ V prejednávacom prípade však nejde o nepriame nebezpečné prenasledovanie.

Krajský súd zároveň súhlasí s okresným súdom, že v opise skutku nie je vyjadrená žiadnym spôsobom skutková okolnosť preukazujúca zhoršenie kvality života poškodených v dôsledku konania obvinenej, a to podstatným spôsobom. Obsah pojmu „skutok“ je opísaný v Trestnom poriadku, a to v ustanoveniach § 163 ods. 3, § 199 ods. 3, § 235 písm. c). Z týchto ustanovení je zrejmé, že skutok musí byť v rozsudku označený tak, ako je to uvedené v ustanovení § 163 ods. 3 Tr. por. Pričom krajský súd dáva do pozornosti ustanovenie § 180 Tr. por., podľa ktorého ak tento diel (druhý diel - uznesenie) neustanovuje niečo iné, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia prvého dielu tejto hlavy o rozsudku. Podstatu skutku

treba vidieť predovšetkým v konaní páchatel'a a v následku, ktorý z neho vyplynul. V napadnutom uznesení okresného súdu takto zákonom definovaný skutok týkajúci sa obvinenej nie je uvedený. Uznesenie okresného súdu pri stíhanom trestnom čine nebezpečné prenasledovanie podľa § 360a ods. 1 písm. e) Tr. zák. označuje v skutku len konanie obvinenej bez následku. Následok v danom prípade predstavuje podstatné zhoršenie kvality života poškodených, ktoré spočíva v obmedzení doterajšieho života poškodených, pričom musí ísť o obmedzenie výrazne zasahujúce do ich bežného života, aby z konania obvinenej mohla byť vyvodená trestná zodpovednosť berúc do úvahy i materiálny korektív uvedený v § 10 ods. 2 Tr. zák. Uvedené zo skutku tak ako je opísaný v napadnutom uznesení, ako aj v obžalobe žiadnym spôsobom nevyplýva.

V neuvedených podrobnostiach krajský súd v celom rozsahu odkazuje na dôvody napadnutého uznesenia okresného súdu, s ktorými sa stotožnil a tieto si aj osvojil.

Pre uvedené dôvody krajský súd sťažnosť prokurátora a poškodených O. U. a A. U. postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.